

Opdrachtgever:

Accent adviseurs
T.a.v. De heer R. Mennen
Luchthavenweg 13E
5657 EA Eindhoven

Datum: 2 oktober 2023**Onderwerp:**

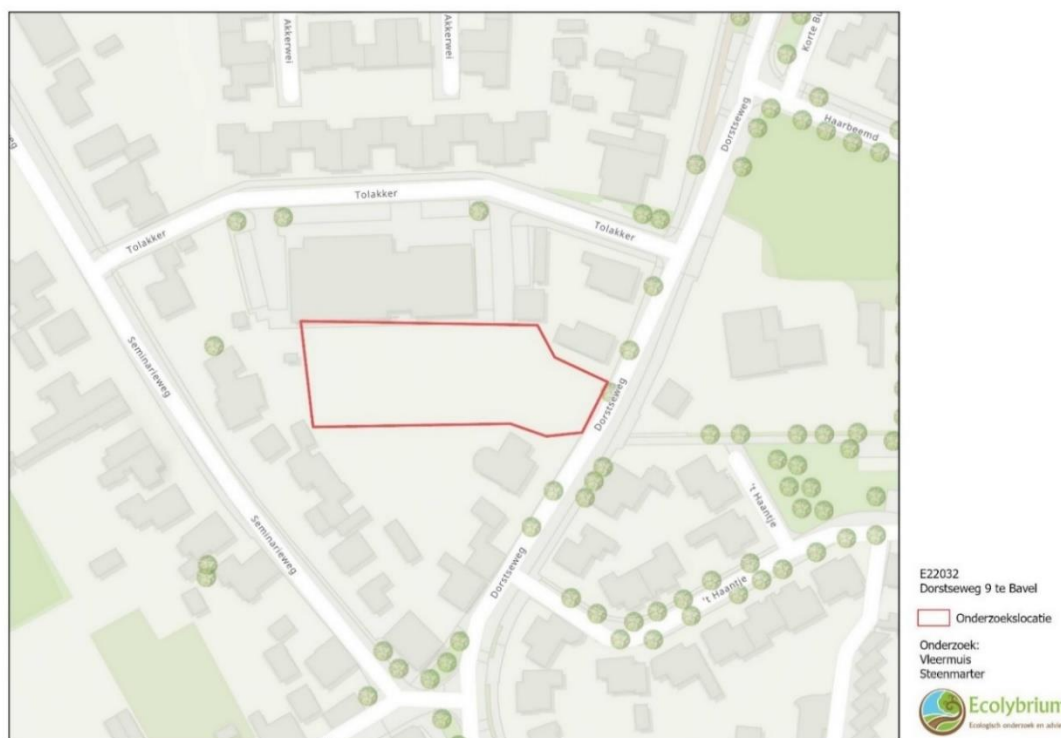
Rapportage steenmarter- en vleermuisonderzoek Dorstseweg 9, Bavel, inclusief activiteitenplan inzake ontheffing Wnb
(ons kenmerk: 22-1183)

Opgesteld door:

De heer M.J.M. Coenen

Geachte heer Mennen,

Hierbij ontvangt u van ons de rapportage bijhorende het steenmarter- en vleermuisonderzoek, welke is uitgevoerd ter plekke van de projectlocatie Dorstseweg 9, te Bavel, zie figuur 1.

Figuur 1:

Projectlocatie, Dorstseweg 9 te Bavel

Aanleiding

De opdrachtgever heeft voornemens om de bestaande bebouwing van een voormalig kinderdagverblijf te slopen en 8 woningen te realiseren op de planlocatie. Vanwege deze werkzaamheden is het noodzakelijk de ingreep te toetsen aan de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming, om zicht te krijgen of er effecten optreden ten aanzien van beschermde natuurwaarden.

Om effecten vast te stellen is er een quickscan ecologische waarden ter plekke uitgevoerd door AERES milieu (kenmerk: AM22141, d.d. 13-04-2022). Hieruit is gebleken dat de bebouwing mogelijk dienstdoet als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen en/of steenmarters. Het gebouw bevat openingen onderaan het golfplaten dak die geschikt kunnen zijn als verblijfplaats voor deze soorten. Daarnaast zou het rolluik van de garagedeur en het bakstenen schuurtje mogelijk geschikt kunnen zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Er is geadviseerd om nader soortgericht onderzoek naar deze soortgroepen uit te voeren om vast te stellen of met de werkzaamheden verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden worden, aangezien bovengenoemde soorten beschermd zijn in het kader van de Wet natuurbescherming.

In 2022 heeft Ecolybrum dit onderzoek uitgevoerd. De resultaten worden hieronder beschreven.

Onderzoeksmethodieken

Onderzoeksmethodiek vleermuizen

Het vleermuisonderzoek is in de zomerperiode van 2022 door twee vleermuisdeskundigen van Ecolybrum (of ingehuurd door Ecolybrum) uitgevoerd met behulp van batdetectors (Pettersson D240X). Dit zijn de meest gebruikte apparaten voor dergelijk onderzoek en het meest efficiënt te gebruiken in het veld. De batdetectors zijn in staat opnames te maken, zodat lastig determineerbare soorten kunnen worden geanalyseerd kunnen worden met een softwarepakket (Batsound en bat Explorer). Er is tevens gebruik gemaakt van een warmtebeeldcamera (Helion 2 XQ50F). Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd conform het vleermuisprotocol.

Onderzoeksmethodiek steenmarters

Het onderzoek naar het gebruik van de projectlocatie als verblijfplaats voor steenmarters is uitgevoerd in de periode vanaf 15 mei tot 20 augustus, waarbij gedurende deze periode 2 cameravallen zijn opgezet. De camera's zijn tussentijds 2 keer van richting of plek veranderd om alle geschikte openingen te kunnen monitoren en zo mogelijke steenmarterverblijfplaatsen te vinden. De beelden zijn uitgelezen waarbij is gelet op de aanwezigheid van steenmarters en indien van toepassing de looprichting, het gedrag, het aantal individuen en het in- en uitgaan van een verblijfplaats.

Overige soorten

Naast deze specifieke soortgerichte onderzoeken is tevens gelet op het voorkomen van andere soorten planten en dieren (bijvoorbeeld varenssoorten, gierzwaluwen en dergelijke).

De onderzoeksdagen zijn opgesomd in tabel 1. De resultaten zijn in figuur 3 en als bijlage 1 in A3-formaat opgenomen.

Tabel 1. Onderzoek momenten en omstandigheden **Dorstseweg 9, Bavel**

Soort	Data en duur	Temp	Wind	Weer	Opmerkingen
Vleermuis	25 mei 3.30 - 5.35 uur	11 °C	2 Bft	Droog, half bewolkt	2 personen
	16 juni 21.50 – 23.00	20 °C	0-1 Bft	Droog, bewolkt	2 personen
	13 juli 3.40 - 5.35	22 °C	3 Bft	Droog, dicht bewolkt	2 personen
	18 aug 20.55 – 22.35	17 °C	2 Bft	Droog, half bewolkt	2 personen
	22 sept 19.35 - 21.20	17 °C	1 Bft	Droog, half bewolkt	2 personen
Steenmarter	9 juni – 13 juli	-	-	-	2 cameravallen
	13 juli – 18 aug	-	-	-	2 cameravallen

Onderzoeksresultaten

Vleermuizen

Er zijn tijdens het onderzoek meerdere jagende gewone dwergvleermuizen waargenomen. De resultaten zijn afgebeeld op figuur 3.

Gewone dwergvleermuis

Vaste rust- en verblijfplaatsen

Er zijn geen vaste rust- of verblijfplaatsen aangetroffen van deze soort.

Foerageergebied en vliegroutes

Er wordt op en rondom het plangebied gejaagd door enkele (± 3) gewone dwergvleermuizen voor een beperkte periode na zonsondergang en vóór zonsopkomst. Deze activiteit concentreerde zich rondom de bomen aan de randen van het plangebied.

Gelet op de hoeveelheid vleermuisactiviteit en op de tijdsplan waarin werd gejaagd door de aangetroffen soort, gaat het hier niet om een essentieel/primair foerageergebied. De vegetatiestructuren aan de randen van het plangebied doen geen dienst als primaire vliegroute voor de aangetroffen vleermuizen, want zij gebruiken meerdere vliegrichtingen, zonder dat er sprake is van een of meerdere eenduidig in gebruik zijnde aanvliegroutes.

Door de voorgenomen ingrepen treden geen significante effecten op ten aanzien van de vaste rust- en verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen.

De vegetatiestructuren direct rondom het complex vormen geschikt foerageergebied en dus is het advies om zoveel mogelijk hiervan te behouden zodat de functie intact blijft.

Steenmarter

Tijdens het steenmarter onderzoek hebben de cameravallen 2 exemplaren steenmarters waargenomen. Er is vastgelegd dat de steenmarters op minimaal 2 plekken toegang hebben tot het achterste (meest westelijke) gebouw. Onder de golfplaten van het dak hebben de steenmarters voldoende ruimte om naar binnen te kruipen, zoals is waargenomen op de cameravalbeelden. Aangezien de steenmarters over de gehele onderzoeksperiode op 26 verschillende data zijn vastgelegd (jun-aug), kan geconcludeerd worden dat het geen incidentele waarnemingen betreft, maar dat de planlocatie een specifieke functie heeft voor de steenmarters.

Naast de functie als verblijfplaats biedt de planlocatie ook ruime gelegenheid als foerageergebied.

Door de sloop van het gebouw zal een vaste verblijfplaats van de steenmarter verdwijnen. De voorgenomen werkzaamheden zullen ook het leefgebied ter plaatse van de planlocatie beschadigen of vernielen. De steenmarter is een beschermde soort van de artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Dit verbiedt onder meer om vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen. Daarom zal vanwege de voorgenomen werkzaamheden een ontheffing moeten worden aangevraagd.

Figuur 2: Steenmarters op camera

Overige soorten

Er zijn tijdens de onderzoeksrondes geen andere beschermde plant- of diersoorten aangetroffen. Wel opmerkelijk is dat het vrij zeldzame rapunzelklokje (*Campanula rapunculus*) tussen de tegels op de planlocatie groeit. Deze is sinds 2017 niet meer wettelijk beschermd, maar staat wel op de rode lijst van planten met de status "kwetsbaar". Desondanks dat er geen wettelijke consequenties zijn voor het verwijderen van de soort, is het wenselijk om voorzichtig te werk te gaan indien mogelijk.

Figuur 3: Onderzoekresultaten 2022 (Geel omlijnd het te slopen pand)

Effectbeoordeling en toetsing aan de Wet natuurbescherming

In tabel 2 zijn de effecten beschreven die optreden door de voorgenomen werkzaamheden.

Aangetroffen soorten	Functies	Effect	Toetsing Wnb nodig
Gewone dwergvleermuis	Jachtgebied	Nee: geen verstoring/vernietiging door ingreep	Nee
Steenmarter	Vaste verblijf- of rustplaats	Ja: verdwijnen van verblijfplaats	Ja

Tabel 2: effecten op aangetroffen soorten door de werkzaamheden

In tabel 3 zijn de effecten getoetst aan de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming.

Aanwezig op planlocatie	Vogels (Vogelrichtlijn)				Flora en fauna (Habitatrichtlijn)					Andere soorten		Zorgplicht (Wnb)	Ontheffing (J/N)*
	Art. 3.1	Art. 3.2	Art. 3.3	Art. 3.4	Art. 3.5	Art. 3.6	Art. 3.7	Art. 3.8	Art. 3.9	Art. 3.10	Art. 3.11	Art. 1.11	
Steenmarter										(#)		(#)	J

Tabel 3: Overtredingen verbodsbepalingen Wnb op grond van effecten; (#) = van toepassing; * Bij N kan volstaan worden met aangepaste werkwijze

Uit tabel 3 blijkt dus dat:

- ✘ Er een ontheffing aangevraagd moet worden voor de vernietiging van vaste rust- en verblijfplaatsen voor steenmarters.
- ✘ Er geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden voor de verstoring of vernietiging van vaste rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen.

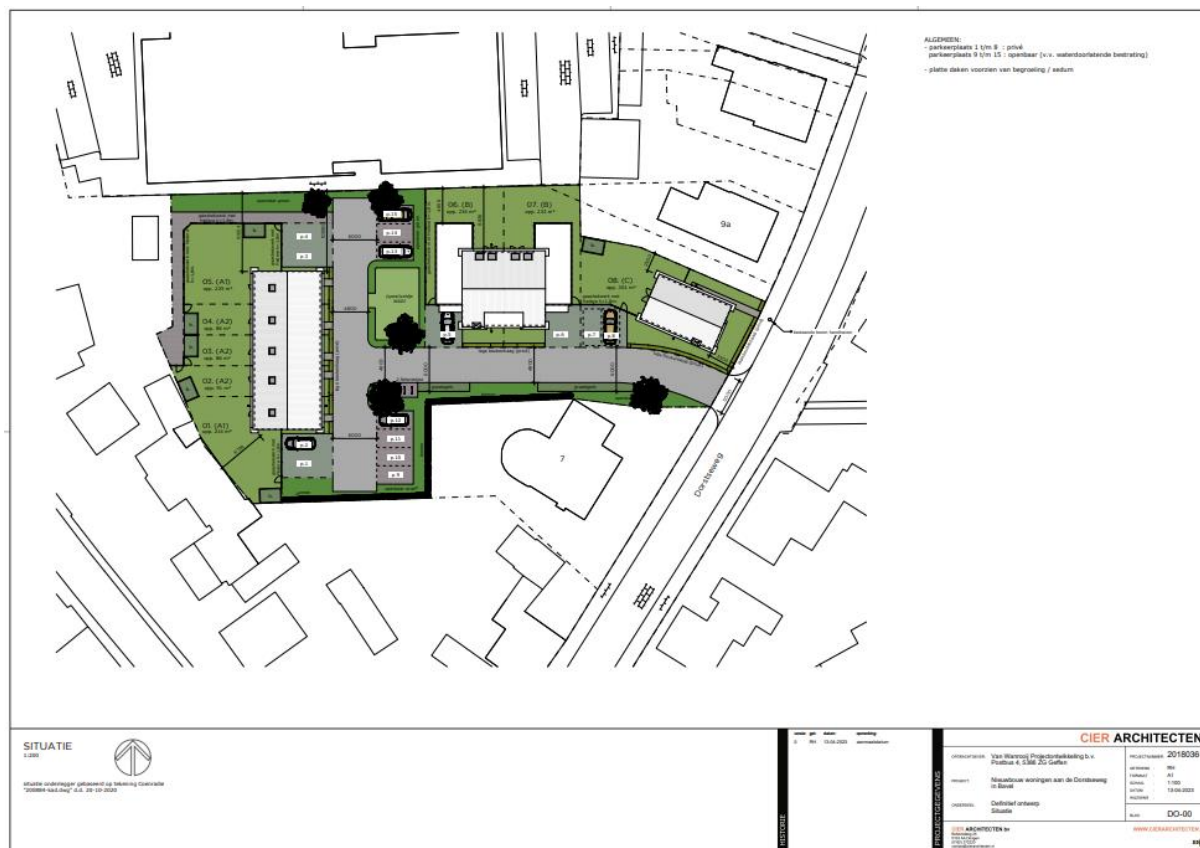
Conclusies

- ✧ Uit het onderzoek is gebleken dat er in het nog aanwezige gebouw een verblijfplaats aanwezig zijn van de steenmarter.
- ✧ Er is zijn geen eenduidige primaire vliegroutes van vleermuizen aanwezig boven en naast de beoogde ingreeplocatie. De dieren vliegen in alle richtingen door het gebied.
- ✧ De aanwezige bomen rondom de ingreeplocatie vormen geschikt, maar niet essentieel foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis.
- ✧ Voor de vleermuizen is geen ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.
- ✧ Voor de vernietiging van de vaste rust- en verblijfplaatsen van steenmarters is wel een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Activiteitenplan ongeschikt maken gebouw ten behoeve van sloop

Ingreep

Het resterende gebouw, zie figuur 3, met asbestdakplaten en ongespouwde muren, zal worden gesloopt ten behoeve van het nieuwbouwplan, zie figuur 4.

Figuur 4: Nieuwbouwplan

Ongeschikt maken en alternatieve verblijfplekken (zie ook bijlage 2)

Ongeschikt maken: Het pand wordt allereerst geheel ontruimd met de opslag van diverse materialen die aanwezig zijn. Het betreft hier gereedschappen, bouwmaterialen en dergelijke. De kans dat hierbij het dier al verstoord raakt en het gebouw verlaat is zeer groot.

Vervolgens worden de aanwezige asbestplaten van het dak gehaald, waarbij opgemerkt dient te worden dat er onder de golfplaten geen dakbeschot zit. De steenmarter zal dus ergens in het pand achter of onder de aanwezige materialen haar verblijfplaats hebben. Nadat de asbestplaten verwijderd zijn is het pand geheel ongeschikt gemaakt voor de soort. Enkele dagen nadat de asbestplaten verwijderd zijn zal het gebouw gesloopt worden.

Het verwijderen van de asbestplaten en het leeghalen van het gebouw wordt onder ecologische begeleiding uitgevoerd.

Drie maanden voorafgaande aan het ongeschikt maken worden twee nieuwe verblijfplaatsen (steenmarterkasten van Vivara) geplaatst in de directe omgeving van het gebouw.

Belangenonderbouwing

De ontheffing wordt aangevraagd op grond van het belang van 'In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkelingen van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde', zoals genoemd in artikel 3.10, tweede lid aanhef en onder a, van de Wnb. De gemeente heeft dringend behoefte aan nieuwbouw om de woningvraag binnen de gemeente aan te pakken. Hiervoor is het bestemmingsplan voorbereid en zal eind 2023 ter inzage komen.

Uit de actuele woningbehoefteprognose blijkt dat de woningbehoefte in de regio groot is voor de periode 2020-2030. De bouw van de 8 woningen voorziet deels in deze actuele behoefte.

Er is binnen de kleine kern Bavel geen andere bevredigende oplossing (enkel in het kleinschalige buitengebied, waarbij dus het kleinschalig landschap aangetast zou worden). De ontwikkeling is locatie gebonden.

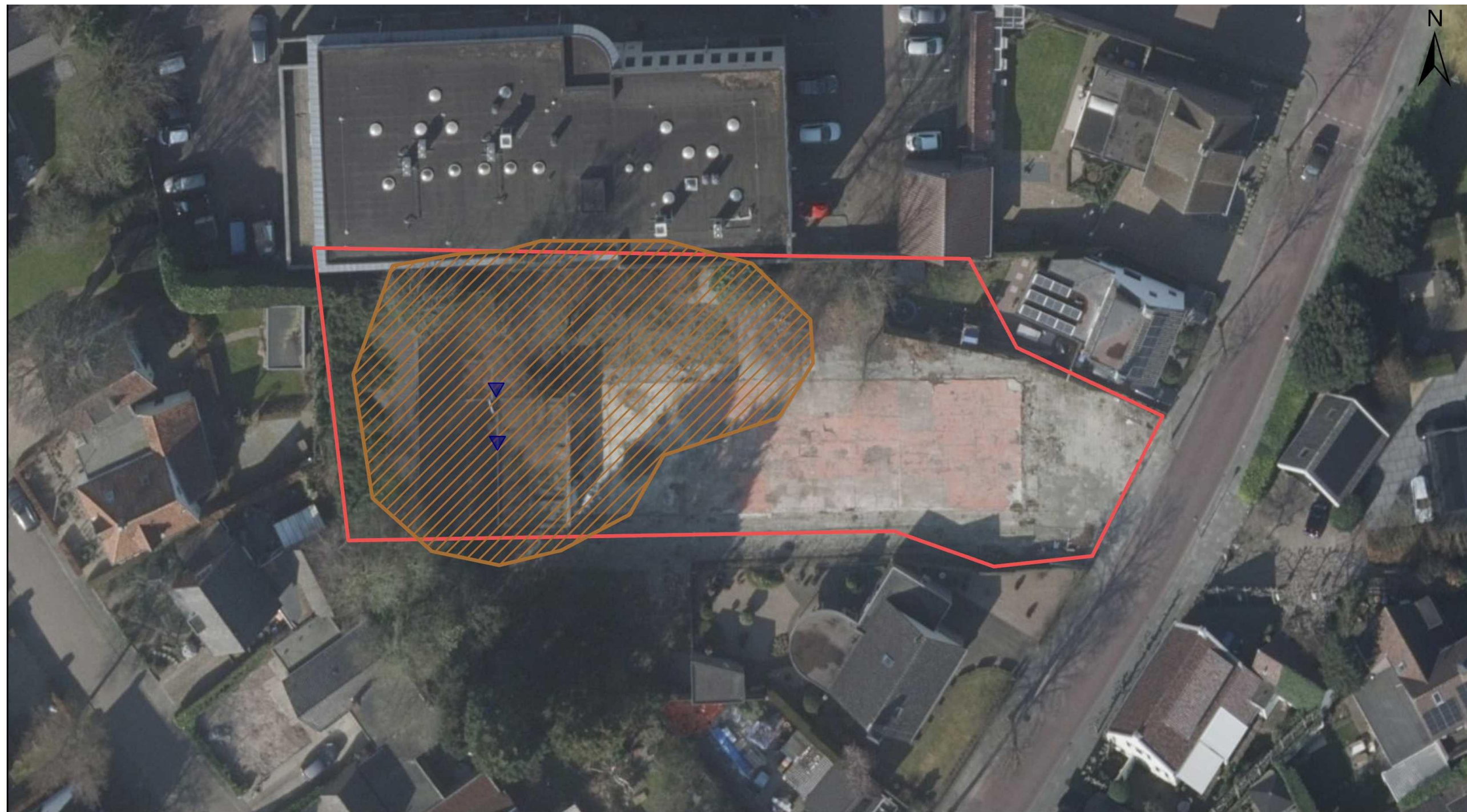
Zoals ook hierboven al aangestipt, zijn er binnen het bestaande stedelijke gebied in de hele regio maar weinig geschikte locaties beschikbaar voor dergelijke kleine bouwprojecten en die locaties zullen uiteindelijk allemaal benut worden. Mede vanwege de binnenstedelijke ligging voldoet het planvoornemen aan de uitgangspunten zoals opgenomen in de ladder voor duurzame verstedelijking.

Een alternatieve locatie voor een dergelijke combinatie van woningen zal ten koste gaan van niet-stedelijk gebied met andere, zo niet meer, overtredingen van de Wnb. Wat betreft de werkzaamheden worden alle mogelijke mitigerende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op de steenmarter te verminderen, hetgeen wordt opgenomen en geborgd in een ecologisch werkprotocol (op te stellen bij planuitvoering). Zo wordt er rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de steenmarter en worden er maatregelen genomen om effecten tijdens werkzaamheden te voorkomen.

Gunstige staat van instandhouding

In het begin van de tweede helft van de vorige eeuw was het areaal van de steenmarter teruggedrongen tot oostelijk Nederland en Zuid-Limburg, maar de laatste decennia is zijn areaal weer sterk uitgebreid. Het plangebied en de omliggende omgeving vormen geschikt habitat voor de steenmarter. In het plangebied is enkel een zogend vrouwtje aanwezig van de steenmarter. Gedurende de werkzaamheden blijven landschappelijke verbindingen in de omgeving behouden. Tevens zijn genoeg andere beschutte delen in de omgeving van het plangebied aanwezig en wordt optimaal habitat voor deze soort aangeboden en zullen er twee steenmarterkasten aangeboden worden. Om deze redenen zijn wij van mening dat voldoende maatregelen worden genomen om de staat van instandhouding van de steenmarter te borgen.

Bijlage 1 Onderzoeksresultaten 2022

E22032 Dorstseweg 9 te Bavel

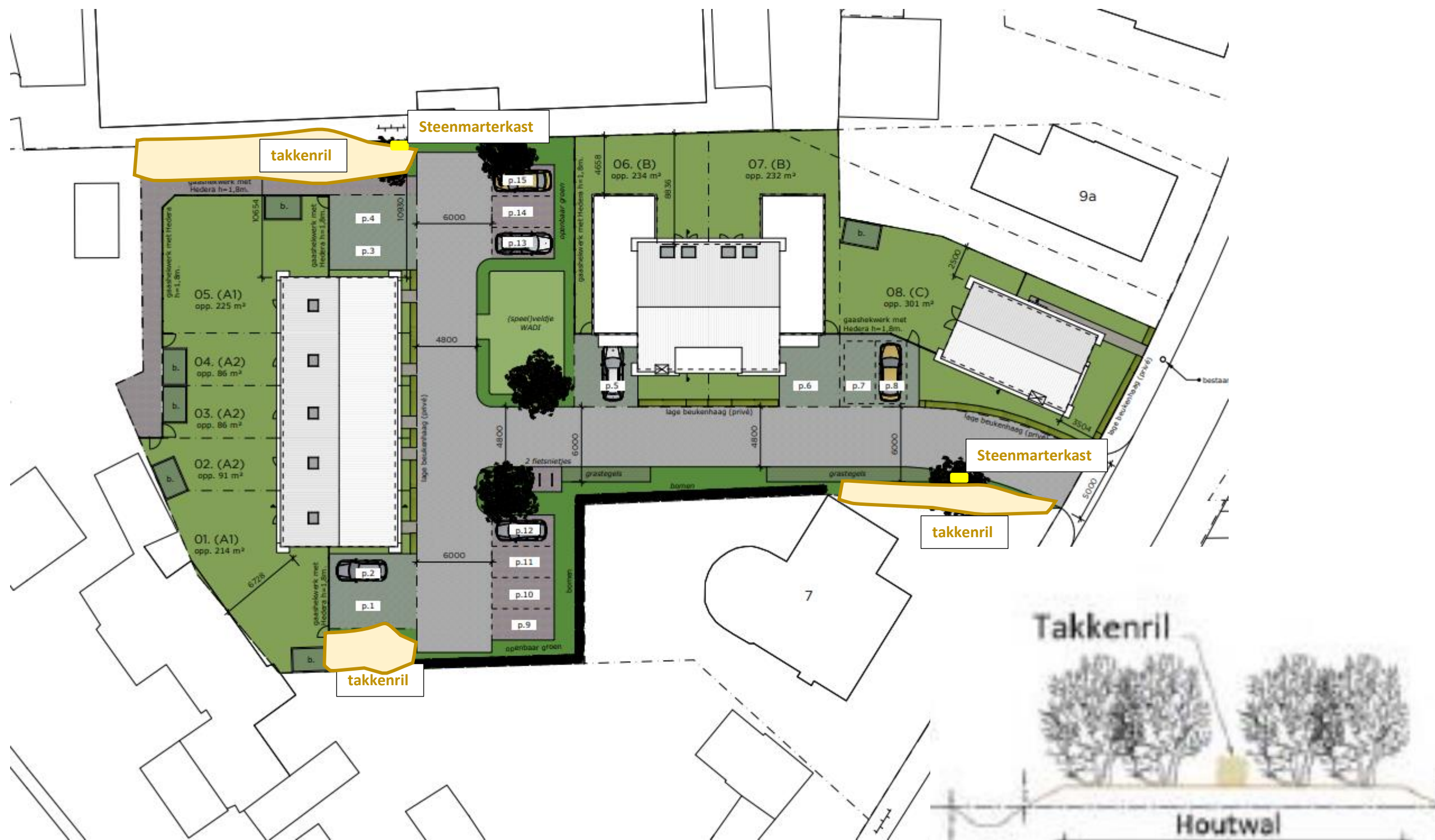
- Onderzoekslocatie
- Gewone dwergvleermuis foerageergebied
- Steenmarter verblijfplaats 2-5 ex.

0 25 m

Datum: 01-12-2022
Design: QC

Onderzoek:
Vleermuis
Steenmarter

Bijlage 2 Bouwplan met mitigatie (kasten en natuurlijk habitat (takkenril))

Inrichtingsplan nieuw bouw met mitigatie Steenmarter